

ადგილობრივ დონეზე ახალგაზრდობის საჭიროებებისა და
გამოწვევების კვლევა

საჩხერის მუნიციპალიტეტი

კვლევის ანგარიში

მომზადებულია კვლევისა და საკონსულტაციო კომპანია „ეისითი“-ს მიერ
სსიპ ახალგაზრდობის სააგენტოსთვის

აგვისტო, 2021
თბილისი

შინაარსი

მოკლე მიმოხილვა.....	3
ძირითადი მიგნებები.....	4
მეთოდოლოგია.....	6
1. კვლევის შედეგები.....	8
1.1. ახალგაზრდული აქტივობები.....	8
1.2. ჩართულობა და აქტივიზმი.....	12
1.3. უფლებები.....	15
1.4. პრობლემები.....	16
1.5. სასურველი აქტივობები.....	23

მოკლე მიმოხილვა

ახალგაზრდობა საზოგადოების უმნიშვნელოვანესი ნაწილია, რომელმაც ცვლილებებისა და განვითარების პროცესში არა უბრალოდ მონაწილის როლი შეიძლება ითამაშოს, არამედ თავად იქცეს გარდამტეხი პროცესების ინიციატორად. ამდენად, ტრანზფორმაციისა თუ განვითარების პროცესში მნიშვნელოვანია მათი მხარდაჭერა. ეს გულისხმობს, არა უბრალოდ ახალგაზრდებისთვის სხვადასხვა ცოდნისა და უნარის ათვისებისთვის აუცილებელ სერვისებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფას, არამედ ახალგაზრდების უფლებების დაცვას, მათი საჭიროებების შესწავლასა და რეაგირებას, როგორც ადგილობრივ, ისე ცენტრალურ დონეზე. ეს ყველაფერი ერთად ქმნის ხელსაყრელ გარემოს ახალგაზრდების და, შესაბამისად, საზოგადოების განვითარებისთვის.

ახალგაზრდების განვითარების ხელშეწყობა ახალგაზრდობის პოლიტიკის ეფექტიან განხორციელებას გულისხმობს. ახალგაზრდობის პოლიტიკის განვითარების სამართლებრივი ბაზა „საქართველოს ახალგაზრდობის კონცეფციის 2020-2030“-ის ფარგლებში შექმნილია. მისი ერთ-ერთი სტრატეგიული პრიორიტეტის გათვალისწინებით, რომელიც ცენტრალურ და მუნიციპალიტეტების დონეებზე სახელმწიფო ახალგაზრდული პოლიტიკის მართვის სრულყოფას გულისხმობს, ადგილობრივმა მუნიციპალიტეტებმა ხელი უნდა შეუწყონ ახალგაზრდობის პოლიტიკის განხორციელებას ადგილობრივ დონეზე. ამ თვალსაზრისით მნიშვნელოვანია, რომ პოლიტიკამ უპასუხოს ახალგაზრდების საჭიროებებს და შექმნას გარემო, სადაც ახალგაზრდები თავად მიიღებენ მონაწილეობას როგორც მათთვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების მიღებაში, ასევე ამ გადაწყვეტილებებისთვის აუცილებელი აქტივობების დაგეგმვა-განხორციელებაში.

მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებადი ახალგაზრდობის პოლიტიკის არსებობისთვის, აუცილებელია ის კვლევას ეფუძნებოდეს. აღნიშნულისთვის „ახალგაზრდობის სააგენტომ“ შეიმუშავა მუნიციპალური ახალგაზრდობის პოლიტიკის განვითარების პროგრამა, რომლის თანახმადაც მხარდაჭერილია კვლევაზე დაფუძნებული ახალგაზრდობის პოლიტიკის დოკუმენტების შექმნა. აღნიშნული კვლევა ამ პროგრამის ნაწილია, რომელიც ჩატარდა ახალგაზრდობის სააგენტოს ინიციატივით და მხარდაჭერით. კვლევა მიზნად ისახავს ახალგაზრდობის საჭიროებებისა და გამოწვევების შესწავლას რეგიონულ და მუნიციპალურ დონეზე.

კვლევა რაოდენობრივი და თვისებრივი მეთოდების გამოყენებით ჩატარდა და დაეფუძნა პირისპირ ინტერვიუებს, სიღრმისეულ ინტერვიუებსა და ფოკუსურ დისკუსიებს. აღნიშნული დოკუმენტი თვისებრივი და რაოდენობრივი კვლევის შედეგების ანგარიშს წარმოადგენს, რომელიც ეფუძნება საჩხერის მუნიციპალიტეტში ჩატარებულ 3 სიღრმისეულ ინტერვიუს ძირითად ინფორმანტებთან და 3 ფოკუსურ დისკუსიას ახალგაზრდების სამ ასაკობრივ ჯგუფთან როგორც ქალაქის, ასევე სოფლის ტიპის დასახლებებში, ასევე 150 პირისპირ ინტერვიუს 14-29 წლის ახალგაზრდებთან.

ძირითადი მიგნებები

- ახალგაზრდობის მუნიციპალური პროგრამებისა და სერვისების არსებობის შესახებ ახალგაზრდების ინფორმირების მაჩვენებელი დაბალია. ათიდან ექვსმა ახალგაზრდამ არ იცის მათი არსებობის შესახებ (61%);
- ახალგაზრდებისთვის ყველაზე დიდ ნაწილს სპორტულ წრეებზე (38%) და ბიბლიოთეკებზე (36%) აქვს წვდომა დასახლებაში. ამასთან, არცერთ სერვისზე არ აქვს წვდომა ახალგაზრდების 40%-ს;
- ყველაზე სერიოზული გამოწვევა ახალგაზრდებისთვის დასაქმებაა და სწორედ დასაქმების ხელშეწყობა სახელდება განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საკითხად გამოვითხულობთ ყველაზე დიდი ნაწილის, 54%-ის მიერ;
- სტაჟირების პროგრამებსა (67%) და პროფესიული უნარ-ჩვევების (66%) დახვეწაში მხარდაჭერა დაეხმარებოდა დასაქმებაში გამოვითხულობთ ყველაზე დიდ ნაწილს საჩხერის მუნიციპალიტეტში. ასევე, მხარდაჭერა ინგლისური ენის შესწავლა/დახვეწაში (48%);
- სპორტით/ფიზიკური აქტივობით დაკავება შეფასებულია როგორც მნიშვნელოვანი. ამასთან, სპორტულ წრეებზე ხელმისაწვდომობაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვნად ჩაითვადა ყოველი მეორე ახალგაზრდის მიერ (51%);
- მუნიციპალიტეტში გამოვითხულობთ 17%-ის შეფასებით ახალგაზრდების უმრავლესობა, 28%-ის შეფასებით კი - დიდი ნაწილია სპორტით/ფიზიკური აქტივობით დაკავებული. თავად გამოვითხულობთ 59%-იც სხვადასხვა სიხშირით, მაგრამ დაკავებულია ფიზიკური აქტივობით;
- ამასთან, მეტი ახალგაზრდის სპორტით დაინტერესებისთვის, ფინანსური ხელმისაწვდომობა (58%) და ცხოვრების ჯანსაღი წესის პოპულარიზაცია (50%) ფასდება განსაკუთრებით მნიშვნელოვნად;
- ახალგაზრდებისთვის დასახლებაში ისეთ სერვისებზე ხელმისაწვდომობის მნიშვნელობა გამოიკვეთა, როგორებიცაა ინგლისური ენის შემსწავლელი კურსები (41%), ახალგაზრდული საქმიანობის სერვისები (33%), სივრცეები შეკრებებისთვის (29%) და ბიბლიოთეკა/სამკითხველო კლუბი (28%);
- ახალგაზრდების მნიშვნელოვანი ნაწილი არ მონაწილეობს ახალგაზრდებისთვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში (90%);
- გამოვითხულობთ 25% მიუთითებს, რომ მათ მუნიციპალიტეტში აქტიური ახალგაზრდების მცირე ჯგუფები არსებობს, რომლებიც ერთდროულად სხვადასხვა აქტივობაში მონაწილეობენ. ამასთან, 19% ამბობს, რომ მათ მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდები არ მონაწილეობენ სამოქალაქო აქტივობებში;

- **დაბალი სამოქალაქო ჩართულობის მიზეზებად** სამოქალაქო აქტივობის მნიშვნელოვნების გაუცნობიერებლობა, ჩართულობის მექანიზმების შესახებ ინფორმაციის არქონა და, ასევე იმ აქტივობების არდაგეგმვა სახელდება, რომლებშიც შეიძლება მონაწილეობის მიღება;
- დაბალია ახალგაზრდების მონაწილეობა **მოხალისეობრივ საქმიანობაში**. ბოლო 1-2 წლის მანძილზე მსგავს აქტივობაში მონაწილეობის გამოცდილება არ აქვს 55%-ს. აღნიშნულის მთავარ მიზეზებად ახალგაზრდები ასახელებენ იმას, რომ არ სმენიათ მსგავსი აქტივობების შესახებ, ვერ მოიძებნა ან არ ჰქონდათ სურვილი;
- დაბალია ახალგაზრდების მონაწილეობა სხვადასხვა **სამოქალაქო აქტივობაშიც**. მსგავსი გამოცდილების არარსებობას ბოლო 1-2 წლის მანძილზე გამოკითხულთა 87% აფიქსირებს. აღნიშნულის მთავარ მიზეზებად სურვილისა და დროის არქონა დასახელდა; ასევე ის, რომ არ სმენიათ დაგეგმილი აქტივობების შესახებ;
- ახალგაზრდებისთვის ყველაზე ნაკლებად ღირებულია იყვნენ **პოლიტიკურად ჩართულები** და მათი მნიშვნელოვანი ნაწილი **პოლიტიკით საერთოდ არ არის დაინტერესებული** (39%);
- ათიდან სამზე მეტ ახალგაზრდას საჩხერეში (34%) უჭირს დაასახელოს ერთი **უფლება** მაინც, რომელიც სმენია. ამის მიუხედავად, 76% მიიჩნევს, რომ მათი უფლებები დაცულია;
- მუნიციპალიტეტში სხვადასხვა **სარისკო ქცევა** გავრცელებული ახალგაზრდებში, ყველაზე გავრცელებულ სარისკო ქცევებად კი სიგარეტის მოწევა და თანამედროვე ტექნოლოგიური საშუალებებით ზედმეტად გატაცება გამოიკვეთა;
- როგორც შიდა, ასევე გარე **მიგრაციის** განზრახვა დაბალია. შიდა მიგრაციაზე უახლოესი 2-3 წლის მანძილზე არ ფიქრობს გამოკითხულთა 65%. რაც შეეხება გარე მიგრაციას, ეს განზრახვა არ აქვს რესპონდენტთა 86%-ს. მათი მთავარი მოტივაცია კი, ვინც ამგვარ განზრახვებს აფიქსირებს, უკეთესი განათლების მოტივაციაა უმთავრესი შიდა მიგრაციის განზრახვის შემთხვევაში და დასაქმების უკეთეს შესაძლებლობები, ასევე უკეთესი ცხოვრების პირობები გარე მიგრაციისას;
- **საკუთარი ცხოვრებით კმაყოფილება** ამ ეტაპზე, ყველა ფაქტორის გათვალისწინებით, საშუალოზე მაღალია (5.5 ქულა მაქსიმალური 7-დან);
- **უახლოესი 10 წლის პერსპექტივაში**, როგორც ქვეყნის, ასევე საკუთარი მუნიციპალიტეტისა და პირადად მათი სოციო-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასება მეტ-ნაკლებად დადებითია ყველა მუნიციპალიტეტში. ამასთან, პირადად საკუთარი სოციო-ეკონომიკური მდგომარეობის უკეთესობისკენ ცვლილების მოლოდინი უფრო მაღალია (79%), ვიდრე მუნიციპალიტეტისა (56%) თუ ქვეყნის (55%) შემთხვევაში.

მეთოდოლოგია

კვლევის მიზანია შეისწავლოს ახალგაზრდობის უფლებები, საჭიროებები, გამოწვევები და ინტერესები ადგილობრივ დონეზე.

აღნიშნულის შესასწავლად განისაზღვრა კვლევის შემდეგი ამოცანები:

- ➔ ახალგაზრდების საჭიროებებისა და გამოწვევების იდენტიფიცირება;
- ➔ ახალგაზრდების ინტერესების, მოტივაციისა და მოლოდინების იდენტიფიცირება;
- ➔ გამოწვევების იდენტიფიცირება, რომლებიც არსებობს ადამიანის უფლებების რეალიზების თვალსაზრისით;
- ➔ იმ შესაძლებლობების იდენტიფიცირება, რომელთა გაფართოებაც გაამჯობესებდა სხვადასხვა აქტორის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას.

პროექტის მიზნებისა და ამოცანების გათვალისწინებით, შემუშავდა კვლევის მიდგომა, რომელიც ითვალისწინებს (1) რაოდენობრივი და (2) თვისებრივი კვლევის ჩატარებას.

რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებში გამოყენებული იყო პირისპირ ინტერვიუს ტექნიკა და საჩხერის მუნიციპალიტეტში გამოიკითხა 150 ახალგაზრდა. თვისებრივი კომპონენტის ფარგლებში გამოყენებული იყო ფოკუსური ჯგუფის და სიღრმისეული ინტერვიუების ტექნიკები. სულ საჩხერის მუნიციპალიტეტში ჩატარდა 3 ფოკუსური დისკუსია და 3 სიღრმისეული ინტერვიუ. ფოკუსურ ჯგუფებში რესპონდენტების შერჩევისას გათვალისწინებული იყო შემდეგი კრიტერიუმები: ასაკი (14-17, 18-23, 24-29 წლის ჯგუფები); სქესი; დასახლების ტიპი (ქალაქი/სოფელი); განათლება; სამუშაო გამოცდილება; სოციალური ჯგუფი (სოციალურად დაუცველი, შშმ პირი).

რაც შეეხება სიღრმისეულ ინტერვიუებს, ისინი ჩატარდა ძირითად ინფორმანტებთან,¹ რომელთაგან ერთი წარმოადგენდა ადგილობრივ თვითმმართველობას. კერძოდ, რესპონდენტი, რომელიც მუნიციპალიტეტის მერიაში ახალგაზრდობის საკითხებზე პასუხისმგებელი. ორი ინტერვიუ კი ჩატარდა ადგილობრივი სამოქალაქო სექტორის წარმომადგენლებთან.

¹ ძირითადი ინფორმანტი - პირი, რომელიც სიღრმისეული ინტერვიუსთვის მიზნობრივად შერჩეული და წარმოადგენს კვლევის საკითხთან დაკავშირებით ყველაზე გაცნობიერებული ადამიანების ჯგუფს.

Covid 19-ის გავრცელების გამო სიღრმისეული ინტერვიუები და ფოკუსური დისკუსიები ჩატარდა ონლაინ რესპონდენტისთვის მისაღებ დროსა და ონლაინ პლატფორმის გამოყენებით.

ცხრილი # 1. კვლევის დიზაინი

კვლევის დიზაინი			
ტექნიკა	ფოკუსური ჯგუფი	სიღრმისეული ინტერვიუ	პირისპირ ინტერვიუ
სამიზნე ჯგუფი	14-29 წლის ახალგაზრდები: 1. 14-17 წელი 2. 18-23 წელი 3. 24-29 წელი	1. ახალგაზრდობის საკითხებზე პასუხისმგებელი პირი ადგილობრივ მუნიციპალიტეტში (1 ინტერვიუ) 2. სამოქალაქო სექტორის (არასამთავრობო) წარმომადგენელი, რომელიც მუშაობას ახალგაზრდობის საკითხებზე (2 ინტერვიუ)	14-29 წლის ახალგაზრდები
რაოდენობა	3	3	150
კვლევის არეალი	საჩხერის მუნიციპალიტეტი		
შერჩევის მეთოდი	მიზნობრივი	მიზნობრივი	შემთხვევითი
დისკუსიის ხანგრძლივობა	1.5-2 საათი	30-40 წუთი	45-50 წუთი

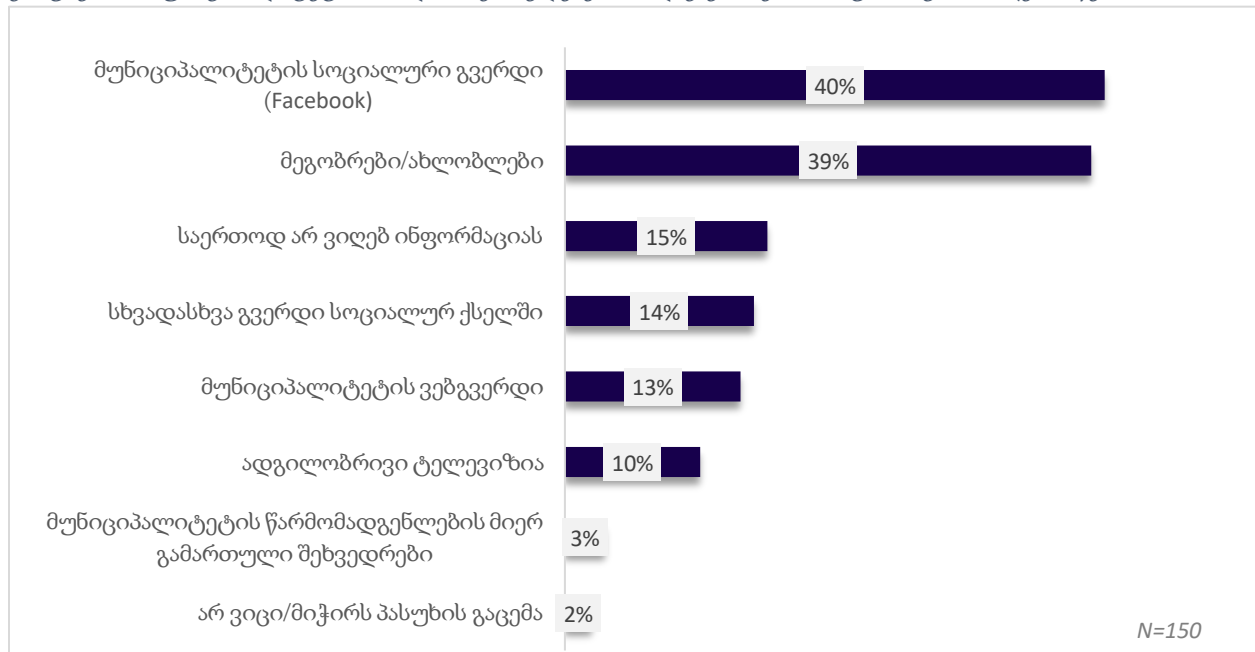
დოკუმენტში წარმოდგენილია კვლევის თვისებრივი კომპონენტების შედეგად მიღებული მონაცემების ანალიზი. კვლევის შედეგები გამოყენებული იქნება დაინტერესებული მხარეების მიერ სამომავლო აქტივობების დასაგეგმად.

1. კვლევის შედეგები

1.1. ახალგაზრდული აქტივობები

საჩხერის მუნიციპალიტეტში ჩატარებული კვლევის შედეგების თანახმად, ახალგაზრდების დიდი უმრავლესობა ინტერესდება საკუთარ მუნიციპალიტეტში მიმდინარე მოვლენებით, რამდენადაც მხოლოდ 15%-ს შეადგენს მათი რიცხვი, ვინც მსგავს ინფორმაციას საერთოდ არ იღებს. ამასთან, ინფორმაციის მიღების მთავარი ორი წყაროა მნიშვნელოვანი ახალგაზრდებისთვის. ესენია, მუნიციპალიტეტის სოციალური გვერდი ფეისბუქში (40%) და მეგობრები/ახლობლები (39%). სოციალურ ქსელში სხვადასხვა გვერდთან ერთად (14%), მუნიციპალიტეტში მიმდინარე მოვლენების შესახებ ინფორმირების წყაროს ახალგაზრდების 13%-ისთვის ასევე მუნიციპალიტეტის ვებგვერდი, 10%-ისთვის კი ადგილობრივი ტელევიზია წარმოადგენს.

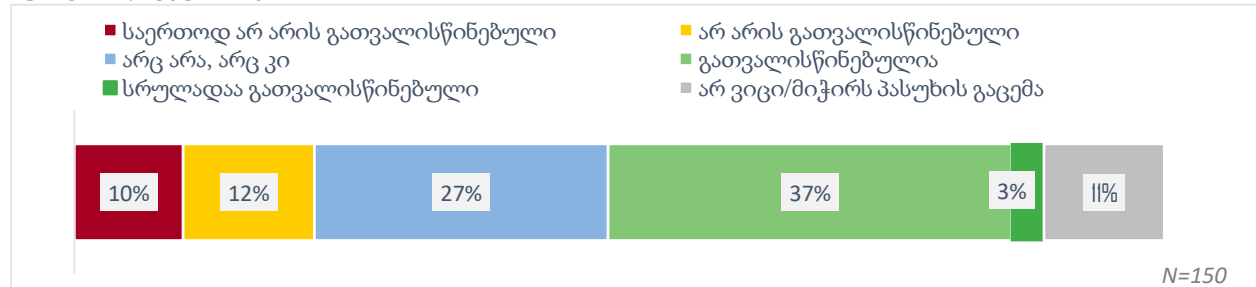
გრაფიკი # 1. მუნიციპალიტეტში მიმდინარე მოვლენებთან დაკავშირებით ინფორმაციის მიღების წყარო

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ გამოკითხულთა უმრავლესობას აქვს კომპიუტერზე წვდომა სახლში (46%) თუ სახლს გარეთ (5%) ან როგორც სახლში, ისე გარეთ (1%). თუმცა, ისიც ხაზგასასმელია, რომ არც სახლში და არც გარეთ კომპიუტერზე წვდომა არ აქვს გამოკითხულთა ნახევარს (48%). რაც შეეხება ინტერნეტს, დღეში რამდენიმე საათს უთმობს მას გამოკითხულთა აბსოლუტური უმრავლესობა (85%) და ასევე უმრავლესობა მას სოციალურ ქსელ ფეისბუქისთვის (93%) იყენებს.

კვლევის მონაწილეთა 39%-ის შეფასებებით, მათნაირი ახალგაზრდების ინტერესები მუნიციპალიტეტის საქმიანობაში გათვალისწინებულია/სრულადაა გათვალისწინებული, მაშინ როდესაც საპირისპიროზე გამოკითხულთა 22% მიუთითებს. ახალგაზრდების 27%-ის შეფასება კი ნეიტრალურია.

გრაფიკი # 2. შეფასება, გათვალისწინებულია თუ არა რესპონდენტების მსგავსი ახალგაზრდების ინტერესები მუნიციპალიტეტის მიერ

თუ საჩხერის მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდობის მიმართულებით დაგეგმილ აქტივობებთან დაკავშირებით თვისებრივი კვლევით გამოვლენილ შედეგებს ვნახავთ, შეიძლება ისინი შეფასდეს როგორც ერთფეროვანი და ძირითადად სპორტული ღონისძიებების ტიპის. მართალია, თვისებრივი კვლევის ფარგლებში აღინიშნა ისიც, რომ მუნიციპალიტეტში კულტურული, საგანმანათლებლო თუ გარემოსდაცვითი აქტივობებიც ტარდება, თუმცა ხაზგასმული იყო, რომ ღონისძიებები მაინც ძირითადად სპორტულ ხასიათს ატარებს.

მართალია, მუნიციპალიტეტში დაგეგმილ აქტივობებში უფროსი ასაკის ახალგაზრდებსაც შეუძლიათ მონაწილეობის მიღება, თუმცა მაინც იკვეთება, რომ მათი მთავარი ბენეფიციარები სკოლის ასაკის ახალგაზრდები არიან. ეს დასტურდება როგორც ახალგაზრდებთან გამართული დისკუსიებით, ასევე ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენელთან ჩატარებული ინტერვიუს საფუძველზე. მთავარი არგუმენტის თანახმად, მიგრაციის გამო, უფროსი თაობის ახალგაზრდები მუნიციპალიტეტში ნაკლებად რჩებიან. შესაბამისად, აქტივობები უმცროსებისთვის იგეგმება და ამასთან, ბუნებრივია, რომ ჩართულობაც სკოლის ასაკის ახალგაზრდების მხრიდან შეინიშნება.

კვლევის შედეგებით ირკვევა ისიც, რომ აქტივობები ძირითადად მუნიციპალურ ცენტრში ტარდება, მიუხედავად სოფლებში ჩატარებული აქტივობების ცალკეული მაგალითებისა. ის, რომ ღონისძიებები ძირითადად სკოლის ასაკის ახალგაზრდებისთვის, ასევე მუნიციპალურ ცენტრში იმართება გამოწვევად ფასდება, პირველ რიგში, ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული პრობლემების გამო.

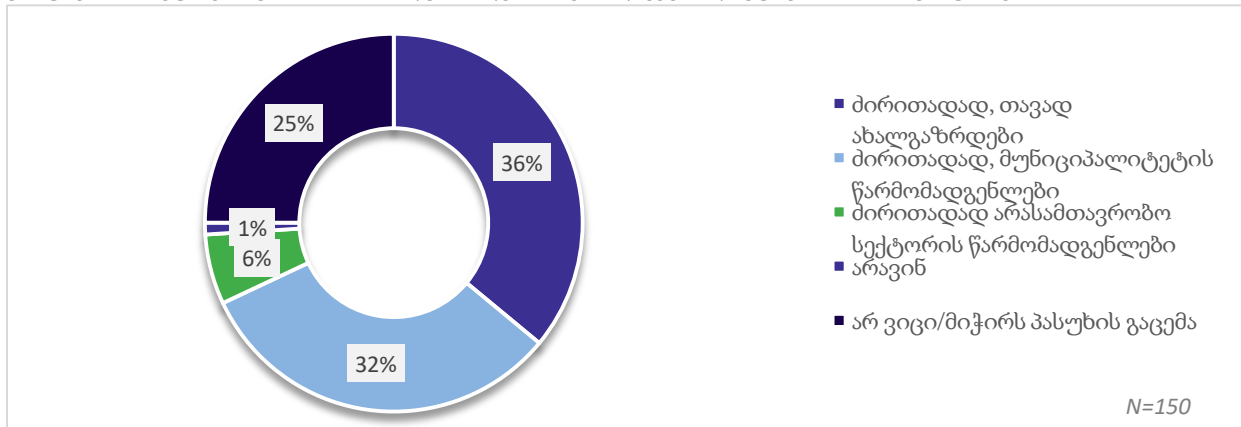
ამასთან, დისკუსიებზე ინფორმირების თვალსაზრისითაც პრობლემების არსებობაზე მიუთითებს უფროსი ასაკის ახალგაზრდებმა, განსხვავებით უმცროსებისგან. სკოლის ასაკის ახალგაზრდებთან აღინიშნა, რომ, როგორც წესი, აქტივობების შესახებ ინფორმირების თვალსაზრისით მათ გამოწვევები ნაკლებად აქვთ, რამდენადაც სკოლა, მათ შორის, ელექტრონული ფოსტის საშუალებით ატყობინებს დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ. თუმცა, იმასაც ხაზი გაესვა, რომ აქ თავად სკოლის ადმინისტრაციის აქტიურობა და ორგანიზებულობაც მნიშვნელოვანია. სკოლის მოსწავლეებისგან განსხვავებით, უფროსი ახალგაზრდების ინფორმირება აქტივობების შესახებ არცთუ გამართულია, მიუხედავად სოციალური ქსელებისა და სხვადასხვა პლატფორმისა, რომელთაც ახალგაზრდები იყენებენ ინფორმაციის მისაღებად.

იმის გათვალისწინებით, რომ აქტივობები უმეტესად სკოლის ასაკის ახალგაზრდებზეა ორიენტირებული, ამასთან არის სპორტული ხასიათის და ნაკლებად ფარავს სოფლის ტიპის დასახლებებში მცხოვრებთ, ბუნებრივია ისიც, რომ ახალგაზრდების ინტერესებს აქტივობები მხოლოდ ნაწილობრივ პასუხობს. თუ სკოლის ასაკის ახალგაზრდებისთვის, მითუფრო მათთვის, ვისი ინტერესიც სპორტს უკავშირდება აქტივობები მათი ინტერესის შესაბამისია, სხვების შემთხვევაში შეფასებები განსხვავებულია და უმეტესად, ნეგატიური.

გარდა იმისა, რომ დაგეგმვის პროცესში ახალგაზრდები ნაკლებად მონაწილეობენ, არც ინიციატივებით მიმართვიანობაა მათი მხრიდან მაღალი. როგორც თვისებრივი კვლევის შედეგები მოწმობს, აქტივობათა ინიციატორებად უმეტესად ადგილობრივი თვითმმართველობა, ასევე სკოლის ადმინისტრაცია გვევლინება. მართალია, სკოლის ასაკის ახალგაზრდებში აღინიშნა საინტერესო პრაქტიკებიც, რომლებიც ზოგიერთ სკოლაში არსებობს და უშუალოდ სკოლის თვითმმართველობის მიერ სხვადასხვა აქტივობის დაგეგმვას გულისხმობს, თუმცა ეს მაინც გამონაკლისია და არა მუნიციპალიტეტში გავრცელებული პრაქტიკა.

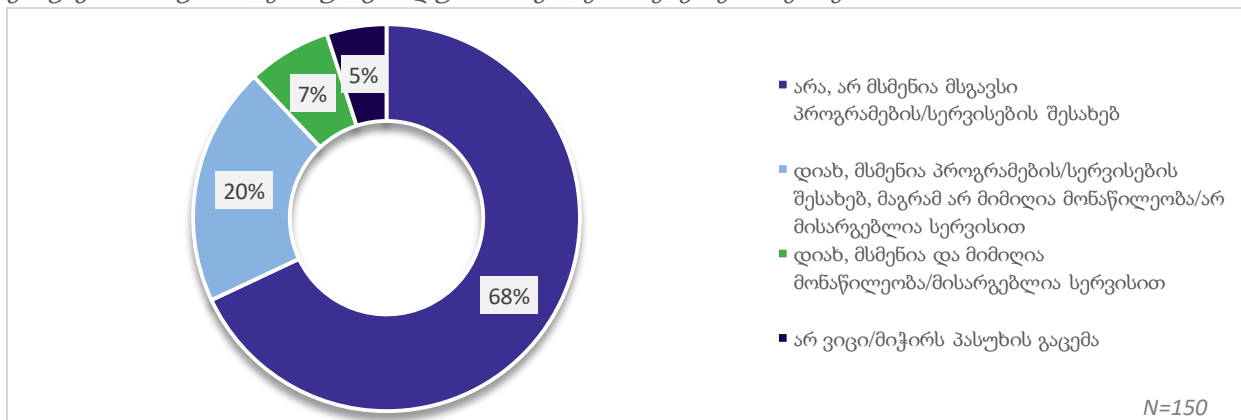
რაც შეეხება რაოდენობრივი კვლევის შედეგებს, აქ აგამოკითხულთა თითქმის თანაბარი რაოდენობა თვლის, რომ ახალგაზრდებისთვის დაგეგმილი აქტივობების ინიციატორები თავად ახალგაზრდები (36% ან ადგილობრივი მუნიციპალიტეტია (32%). ამასთან, აღნიშნულის შეფასება უჭირს გამოკითხულთა მეოთხედს (25%). რაც შეეხება არასამთავრობო სექტორზე, როგორც აქტივობათა ინიციატორზე, მასზე მხოლოდ 6% მიუთითებს, რაც ეხმიანება თვისებრივი კვლევის შედეგსაც. კერძოდ, კვლევამ უჩვენა, რომ მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდული და არასამთავრობო ორგანიზაციები თითქმის არ არიან წარმოდგენილნი, შესაბამისად, სამოქალაქო სექტორის აქტივობაც მუნიციპალიტეტში დაბალია.

გრაფიკი # 3. შეფასება, ვინ არიან ახალგაზრდებისთვის დაგეგმილ აქტივობათა ინიციატორები

ათიდან შვიდ გამოკითხულს არ სმენია იმ პროგრამებისა და სერვისების შესახებ, რომელთაც მუნიციპალიტეტი სთავაზობს ახალგაზრდებს (68%). ამ ინფორმაციას ფლობს რესპონდენტთა მეხუთედი (20%), თუმცა არც მონაწილეობა მიუღია პროგრამაში და არც რომელიმე სერვისით უსარგებლია. ის პროგრამები და სერვისები კი, რომელთა შესახებაც ყველაზე მეტ ახალგაზრდას სმენია, ბანაკებს/საზაფხულო სკოლებს, ასევე მოხალისეობრივ პროგრამებს უკავშირდება.

გრაფიკი # 4. ინფორმირება მუნიციპალური პროგრამების/სერვისების შესახებ

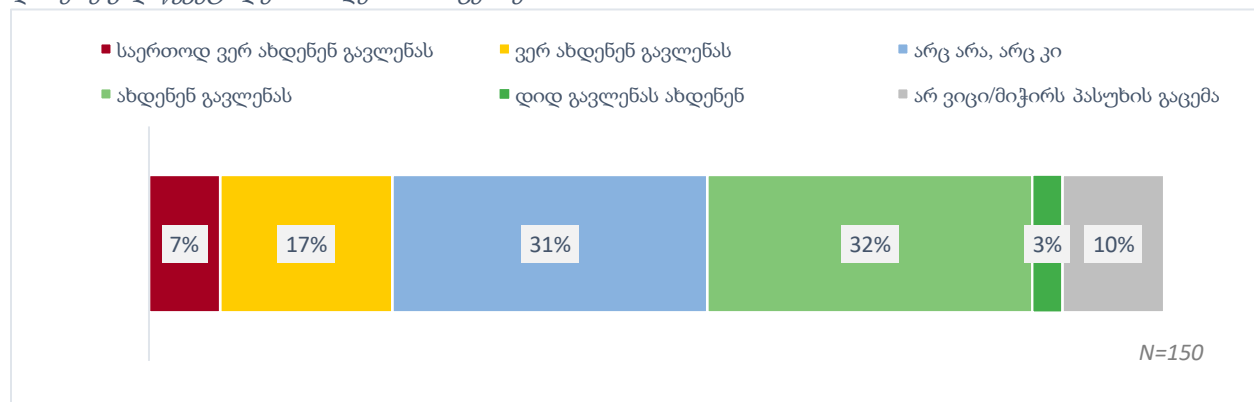
თუ კვლევის შედეგებს გავითვალისწინებთ, მნიშვნელოვანია მუნიციპალური პროგრამებისა და სერვისების შესახებ ახალგაზრდების ინფორმირება. აღნიშნულისთვის, მართალია, მუნიციპალიტეტის მერიის გვერდი სოციალურ ქსელში შესაძლებელია იყოს ინფორმაციის გავრცელების ერთ-ერთი წყარო, თუმცა, მის გარდა მნიშვნელოვანია სხვა პლატფორმების გამოყენება, მათ შორის, ადგილობრივი ტელევიზიის ჩათვლით.

1.2. ჩართულობა და აქტივიზმი

თვისებრივი კვლევის შედეგებით გამოიკვეთა, რომ ჩართულობა ზოგადად ქვეყანაში, ასევე რეგიონში და, მათ შორის, მუნიციპალიტეტშიც დაბალია, რაც დასტურდება რაოდენობრივი კვლევის შედეგებითაც.

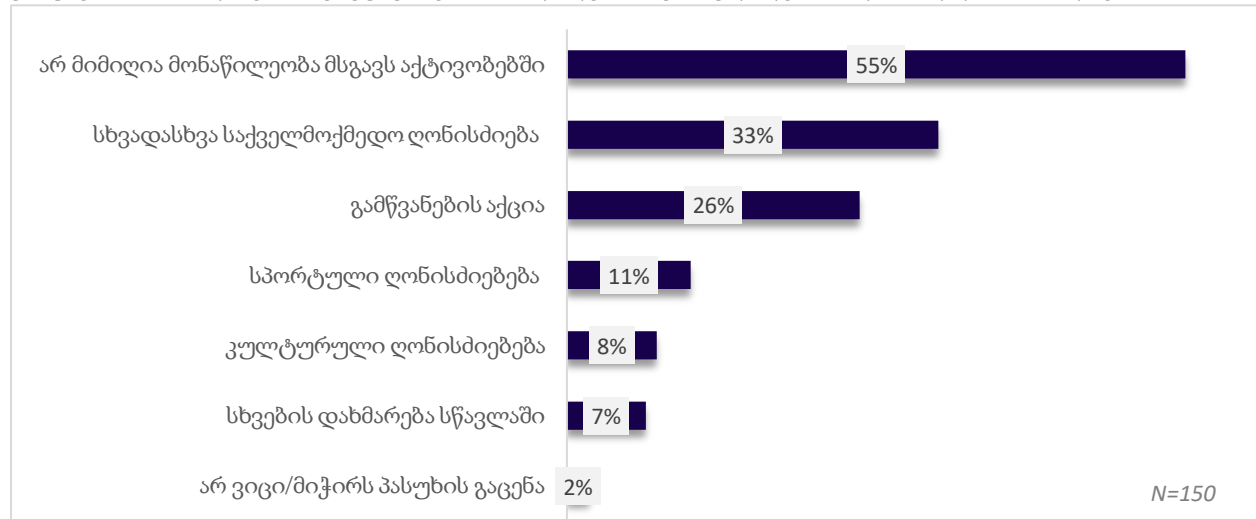
საჩხერის მუნიციპალიტეტში გამოკითხული ახალგაზრდების 35% თვლის, რომ მათი მსგავსი ახალგაზრდები ახდენენ გავლენას გადაწყვეტილების მიღების პროცესზე ადგილობრივ დონეზე, ამასთან 31%-ის შეფასება ნეიტრალური, მეოთხედისა კი - უარყოფითია. როგორც შედეგები მოწმობს, გამოკითხულთა 17% მიიჩნევს, რომ მათი მსგავსი ახალგაზრდები ვერ ახდენენ გავლენას ადგილობრივ დონეზე გადაწყვეტილების მიღებაზე, 7% კი თვლის, რომ ისინი საერთოდ ვერ ახდენენ პროცესზე გავლენას. ამასთან, ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ უშუალოდ კვლევის მონაწილეთაგან, ბოლო 1-2 წლის გათვალისწინებით ადგილობრივ დონეზე გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობა მხოლოდ ათიდან ერთმა ახალგაზრდამ მიიღო (10%) და ეს უმეტესად გულისხმობდა უბრალოდ შეხვედრებზე დასწრებასა და საკითხების განხილვაში მონაწილეობას.

გრაფიკი # 5. შეფასება, რამდენად ახდენენ რესპონდენტთა მსგავსი ახალგაზრდები გავლენას ადგილობრივ დონეზე გადაწყვეტილების მიღების პროცესზე

გამოკითხულთა აბსოლუტური უმრავლესობა (93%) მნიშვნელოვნად/ძალიან მნიშვნელოვნად აფასებს ისეთ სამოქალაქო აქტივობაში მონაწილეობას, როგორიც მოხალისეობაა. ამის პარალელურად, ბოლო 1-2 წლის მანძილზე მსგავს აქტივობებში მონაწილეობის გამოცდილება არ აქვს 55%-ს. ყველაზე მეტი გამოკითხულის, 33%-ის მოხალისეობრივი აქტივობა კი საქველმოქმედო აქციებში მონაწილეობას, 26%-ისა კი - გამწვანების აქციაში მონაწილეობას უკავშირდება.

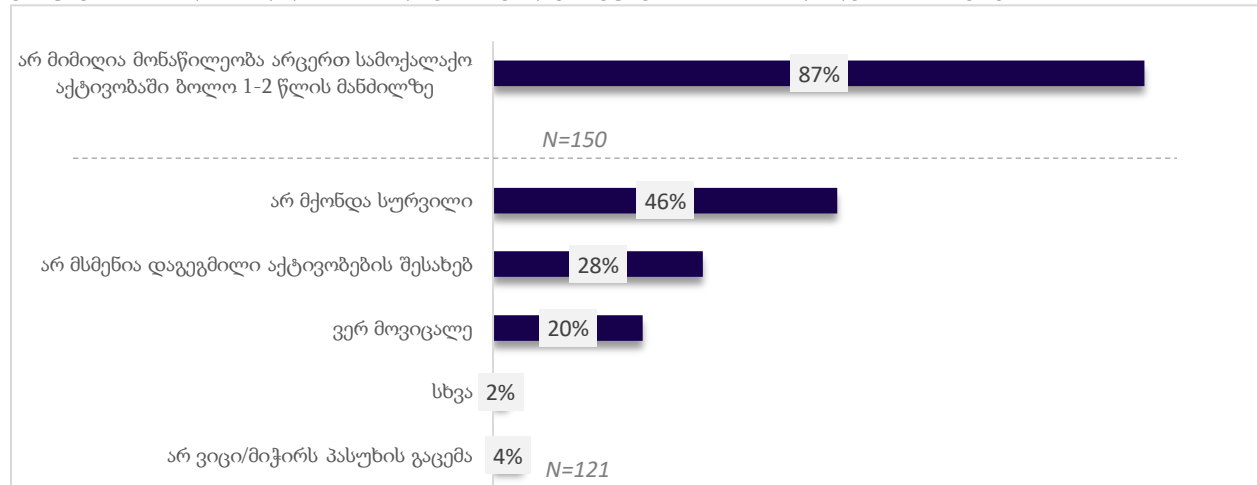
გრაფიკი # 6. მოხალისეობრივ აქტივობებში მონაწილეობის გამოცდილება ბოლო 1-2 წლის მანძილზე

მათი უმრავლესობა, ვისაც მოხალისეობრივ აქტივობაში არ მიუღია მონაწილეობა, ამის მიზეზად იმას ასახელებს, რომ ვერ მოიცალა (42%) და რომ არ სმენია დაგეგმილი აქტივობის თაობაზე (39%). სურვილის არქონას მიზეზად გამოკითხულთა 12% ასახელებს.

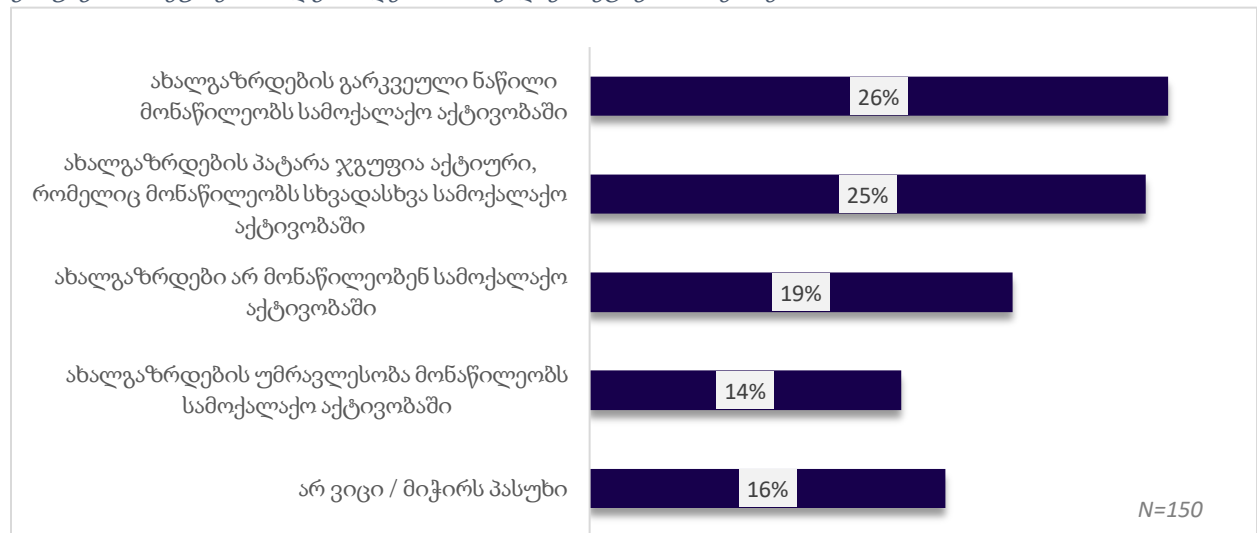
კიდევ უფრო დაბალია სხვადასხვა პროცესში ჩართულობის მაჩვენებელი მუნიციპალიტეტში, მიუხედავად იმისა, რომ ისიც მნიშვნელოვნად/ძალიან მნიშვნელოვნად ფასდება გამოკითხულთა უმრავლესობის მიერ (82%). სამოქალაქო აქტივობაში ბოლო 1-2 წლის მანძილზე მონაწილეობის გამოცდილება ათიდან თითქმის ცხრა გამოკითხულს არ აქვს (87%). აღმოჩნდა, რომ სამოქალაქო აქტივობაში არმონაწილეობის მთავარი მიზეზი სურვილის არქონაა (46%). ამასთან, 28% მიზეზად იმას ასახელებს, რომ არ სმენია დაგეგმილი აქტივობების შესახებ, 20% კი იმას, რომ ვერ მოიცალა აღნიშნულისთვის.

გრაფიკი # 7. ბოლო 1-2 წლის მანძილზე სამოქალაქო აქტივობაში არმონაწილეობის მიზეზები

რესპონდენტთა მეოთხედის შეფასებით, მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების პატარა ჯგუფია აქტიური, რომელიც მონაწილეობს სხვადასხვა სამოქალაქო აქტივობაში (25%) და ასევე მეოთხედის შეფასებით, მათ მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების გარკვეული ნაწილი მონაწილეობს სამოქალაქო აქტივობაში (26%). გამოკითხულთა მეხუთედის შეფასებით, ახალგაზრდები მათ მუნიციპალიტეტში სამოქალაქო აქტივობებში არ მონაწილეობენ (19%), 16%-ს კი უჭირს აღნიშნულის შეფასება.

გრაფიკი # 8. შეფასება ახალგაზრდების სამოქალაქო აქტივობის შესახებ

თუ თვისებრივი კვლევის შედეგებს გავითვალისწინებთ, უნდა ითქვას, რომ იმ რესპონდენტთა ხედვები, ვინც აცხადებს, რომ გარკვეული ჯგუფია აქტიური მუნიციპალიტეტში, ოპტიმისტურია. გარდა იმისა, რომ დისკუსანტებმა დაბალ

ჩართულობაზე გაამახვილეს ყურადღება, ისიც გამოწვევაა, რომ მუნიციპალიტეტში არ არსებობს ახალგაზრდული თუ არასამთავრობო ორგანიზაცია, რომელიც საკითხების ადვოკატირებაზე იმუშავებდა. გარდა იმისა, რომ ამგვარი ორგანიზაციების არარსებობაც ახდენს გავლენას ჩართულობის დაბალ მაჩვენებელზე, გამოწვევაა ასევე *დაბალი ცნობიერება და არაინფორმირებულობაც*. ხაზგასმული იყო, რომ ახალგაზრდებს არ აქვთ გაცნობიერებული ჩართულობისა და სამოქალაქო აქტივიზმის მნიშვნელობა, რაც, თავის მხრივ, სკოლის ასაკის ახალგაზრდების მიერ სამოქალაქო განათლებისადმი არასაკმარისი ყურადღებით აიხსნა. ამასთან, ახალგაზრდები არ არიან ინფორმირებულები არც იმის თაობაზე, რომ აქვთ უფლება ჩაერთონ პროცესებში და არც იმ მექანიზმების შესახებ, რომელთა გამოყენებაც შეუძლიათ სამოქალაქო აქტივიზმის თვალსაზრისით. ის, რომ სამოქალაქო აქტივიზმის მნიშვნელობა ნაკლებად აქვთ გაცნობიერებული (44%) და არ იციან, როგორ ჩაერთონ პროცესებში (24%) დაბალი ჩართულობის მიზეზებად გამოიკვეთა რაოდენობრივი კვლევის მიხედვითაც.

ჩართულობისა და სამოქალაქო აქტივიზმის თვალსაზრისით ასევე აღსანიშნავია რაოდენობრივი კვლევის კიდევ ერთი შედეგი. აღმოჩნდა, რომ იყვნენ პოლიტიკურად ჩართულები არის ის ღირებულება, რომელიც ყველაზე ნაკლებად მნიშვნელობს ახალგაზრდებისთვის. მისი შეფასება მაქსიმალური 7-დან მხოლოდ მხოლოდ 3.0 ქულაა. ამასთან, პოლიტიკა საერთოდ არ აინტერესებს ათიდან ოთხ გამოკითხულს (39%). ყველაზე მეტ ახალგაზრდას აინტერესებს ზოგადად პოლიტიკა საქართველოში (44%), ამასთან, მათი ინტერესის საგანია საქართველოს ნატოსთან (25%) და ევროკავშირთან (20%) ურთიერთობა.

მართალია, ჩართულობა პროცესებში დაბალია, მაგრამ ის, რომ აღნიშნული მნიშვნელოვანია დასტურდება როგორც რაოდენობრივი, ასევე თვისებრივი კვლევის შედეგებითაც. უშუალოდ სამოქალაქო აქტივიზმის გასაზრდელად მნიშვნელოვან მექანიზმებად კი, სკოლებში სამოქალაქო განათლების კურსის ინტენსიური სწავლება და, ზოგადად, ჩართულობის მნიშვნელობისა და კონკრეტული მექანიზმების თაობაზე ცნობიერების ამაღლებაა მიჩნეული.

1.3. უფლებები

კვლევის მონაწილეებმა შეაფასეს უფლებებთან დაკავშირებული საკითხები. უნდა აღინიშნოს, რომ თვისებრივი კვლევის ფარგლებში არც ძირითად ინფორმანტებს და არც ახალგაზრდებს უფლებების დარღვევაზე ან შეზღუდვაზე ყურადღება არ გაუმახვილებიათ. მეტიც,

ახალგაზრდებთან ძირითადი დისკურსის თანახმად, მათ შეზღუდვას, მითუმეტეს დარღვევას ადგილი ნაკლებად აქვს („საჩხერეში ასეთი პრობლემები არ გვაქვს“).

უფროსი ასაკის ახალგაზრდებთან აღინიშნა მხოლოდ გამოხატვის თავისუფლების შეზღუდვა და აქვე ხაზი გაესვა იმას, რომ ამას უფრო სკოლის ასაკში აქვს ადგილი, უფროსი თაობის ახალგაზრდებს კი ეს უფლებაც ნაკლებად ეზღუდებათ. თავად სკოლაში ამ უფლების შეზღუდვა კი სისტემის მიერ სიახლეებისადმი დაბალ მიმდებლობას დაუკავშირდა.

ასევე, უფლებებზე საუბრისას აღინიშნა ბულინგის ცალკეული ფაქტების შესახებ *(როდესაც სკოლაში ერთ ბავშვს მოსწონს მუსიკალური ჯგუფი და სხვა აბულინგებს იმის გამო, რატომ მოგწონს“)*, თუმცა მასზე ან რაიმე ნიშნით დისკრიმინაციაზეც კვლევის მონაწილეებთან ნაკლებად გამახვილდა ყურადღება.

მართალია, თავად კვლევის მონაწილეებს უფლებების შესახებ ნაკლებ გაცნობიერებაზე არ უსაუბრიათ, თუმცა, ნარატივები და მათი მსჯელობა უფლებების შესახებ, ასევე ერთ-ერთი მოსაზრება, რომლის მიხედვითაც მნიშვნელოვანია უფლებების შესახებ ტრენინგების ჩატარება, რათა ახალგაზრდებმა იცოდნენ როგორც უფლებების, ასევე მოვალეობების შესახებ, იძლევა დასკვნის გაკეთების შესაძლებლობას. კერძოდ, შეგვიძლია საუბარი იმაზე, რომ უფლებების შესახებ ახალგაზრდები ნაკლებად არიან ინფორმირებულნი და ამის გამო უჭირთ ისეთ უფლებებზე საუბარი, რომელთა დაცვის თვალსაზრისით გარკვეული გამოწვევები შეიძლება არსებობდეს. მითუფრო, თუ გავიხსენებთ პრობლემებს, რომლებზეც ახალგაზრდებმა მიუთითეს და რომელთა არსებობაც უკვე მიაჩნთეს, სულ მცირე, თავისუფალი გადაადგილების, ხარისხიანი განათლების მიღებისა თუ სრულფასოვანი განვითარების უფლების დარღვევაზე. ამასთან, ვარაუდს იმის თაობაზე, რომ გამოწვევა უფლებების შესახებ დაბალ ცნობიერებას უკავშირდება ამყარებს რაოდენობრივი კვლევის შედეგებიც. მის თანახმად, გამოკითხული ახალგაზრდების 34% ვერ ასახელებს ვერცერთ უფლებას, რომლის შესახებაც სმენია და, ამის მიუხედავად, უმრავლესობა თვლის, რომ მისი უფლებები დაცული (76%) ან ანწილობრივ (21%) დაცულია.

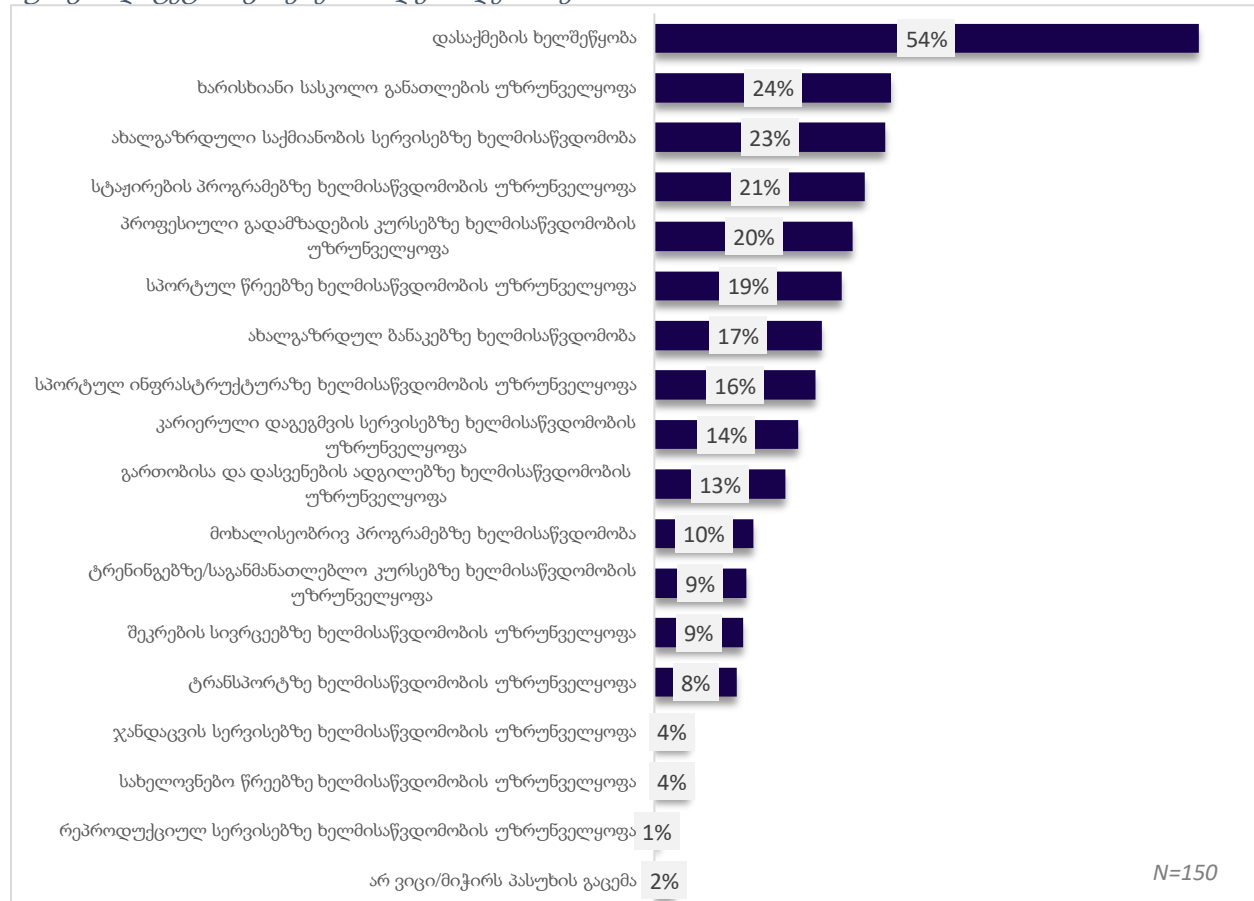
1.4. პრობლემები

თვისებრივი კვლევის ფარგლებში გამოიკვეთა საჩხერის მუნიციპალიტეტში რამდენიმე მწვავე პრობლემა გამოიკვეთა ახალგაზრდებისთვის. კერძოდ, სკოლის ასაკის ახალგაზრდებმა სერიოზულ გამოწვევად ხარისხიან განათლებაზე შეზღუდული ხელმისაწვდომობა

დასახელეს. მთავარი არგუმენტების თანახმად, ახალგაზრდებს არ აქვთ სხვადასხვა მატერიალურ რესურსზე წვდომა (მაგ: ახალი წიგნები), შეზღუდული აქვთ ინტერნეტზე ხელმისაწვდომობა, ამასთან, სკოლებში არ არსებობს ლაბორატორიები. ეს ყველაფერი კი, სწორედ ხარისხიანი განათლების ხელმისაწვდომობის შეზღუდვაზე მიუთითებს. ამ პრობლემათაგან, განსაკუთრებით მწვავედ დასახელდა *ინტერნეტზე შეზღუდული წვდომა* სოფლის ტიპის დასახლებებისთვის. როგორც აღინიშნა, ეს საკითხი განსაკუთრებით მწვავედ წარმოჩინდა ონლაინ სწავლების პირობებში. იმის გათვალისწინებით, რომ ინტერნეტზე ხელმისაწვდომობა შესაძლებელია არ იყოს სწრაფად მოგვარებადი პრობლემა, მნიშვნელოვნად ჩაითვალა სკოლებში სივრცეების შექმნა, სადაც ახალგაზრდებს შეეძლება ინტერნეტრესურსების გამოყენება.

ის, რომ ხარისხიან სასკოლო განათლებაზე ხელმისაწვდომობის არსებობა იმ მწვავე პრობლემებს შორისაა, რაც ახალგაზრდებს აწუხებთ მუნიციპალიტეტში რაოდენობრივი კვლევითაც დასტურდება. მას მნიშვნელოვან პრობლემად, რომელიც აუცილებელია მოგვარდეს გამოკითხული ახალგაზრდების 24% ასახელებს. ინტერნეტზე ხელმისაწვდომობა, როგორც განსაკუთრებით მწვავე საკითხი, სხვა პრობლემების ფონზე ნაკლებად მწვავედ ფასდება გამოკითხული ახალგაზრდების მიერ. ამასთან, ინტერნეტს რამდენიმე საათს უთმობს ახალგაზრდების უმრავლესობა (85%). თუმცა, თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ გამოკითხულთა ნახევარს არ აქვს წვდომა კომპიუტერზე (48%), დიდია ალბათობა, რომ მობილური ინტერნეტით სარგებლობს ბევრი მათგანი, რაც, გარდა ფინანსური ხარჯებისა, სწავლისა თუ სხვა საქმიანობისთვის ინტერნეტრესურსების ეფექტიანად გამოყენების ალბათობას ამცირებს. ამასთან, ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული საკითხის პრობლემურად შეფასება, მართალია, 8%-ია, მაგრამ ის, რომ საკითხი აქტუალურია ცალსახაა თვისებრივი კვლევის შედეგებით. აქ საგულისხმოა ის არის, რომ აქტუალურ პრობლემათა ჩამონათვალში სხვა უფრო მწვავე არაერთი პრობლემა იკვეთება, რაც ინტერნეტსა თუ ტრანსპორტზე ხელმისაწვდომობის საკითხს მათზე ნაკლებ აქტუალურს ხდის.

გრაფიკი # 9. უმთავრესი გამოწვევები/პრობლემები, რომელთა მოგვარებაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ახალგაზრდებისთვის

მიუხედავად იმისა, რომ სპორტი მუნიციპალიტეტისთვის პრიორიტეტულ მიმართულებად დასახელდა, თვისებრივი კვლევის ფარგლებში გამოწვევათა რიგში მაინც აღინიშნა *სპორტული ინფრასტრუქტურის* არარსებობა ან არსებულის გაუმართაობა. აღსანიშნავია, რომ ეს პრობლემად იდენტიფიცირდა უფრო სოფლის ტიპის დასახლებებისთვის, ვიდრე მუნიციპალური ცენტრისთვის. ის, რომ სპორტულ წრეებზე (19%), ასევე სპორტულ ინფრასტრუქტურაზე (16%) ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა მნიშვნელოვანია გამოიკვეთა რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებშიც.

გასართობი და დასასვენებელი ადგილების არარსებობა ასევე გამოიკვეთა პრობლემად დისკუსიების ფარგლებში. თუ უფრო ახალგაზრდების ჯგუფში აქცენტი გართობის ადგილების სიმწირეზე გაკეთდა, უფროსების ჯგუფში ისეთი დასასვენებელი ადგილების სიმწირეზე გამახვილდა ყურადღება, როგორც პარკები და სკვერები. აქ უნდა აღინიშნოს, რომ მთავარი აქცენტი შვილების გასასეირნებელი ადგილების არარსებობაზე გაკეთდა და არა აუცილებლად მხოლოდ ახალგაზრდებისთვის დასასვენებელი ლოკაციების სიმწირეზე.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებში გართობისა და დასვენების ადგილებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფას იმ პრობლემათა რიცხვში გამოკითხულთა 13% ასახელებს, რომლის მოგვარებაც მნიშვნელოვანია მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდებისთვის.

აღსანიშნავია ისიც, რომ თვისებრივი კვლევის ფარგლებში პრობლემათა რიცხვში ასევე დასახელდა *თანამედროვე ტექნოლოგიებით ზედმეტად გატაცება*, რაც, თავის მხრივ, სიზარმაცესა და სხვა საკითხებით ნაკლებ დაინტერესებას იწვევს. მართალია, ისიც აღინიშნა, რომ ინტერნეტის პოზიტიურად გამოყენებაც შეიძლება, მაგრამ ძირითადი დისკურსის თანახმად, ეს მაინც სარისკო ქცევათა რიგს განეკუთვნება, რაც შემდეგ სხვა პრობლემებს ედება საფუძვლად. აღსანიშნავია ისიც, რომ ამ გამოწვევაზე ყურადღება გაამახვილეს როგორც სკოლის, ასევე უფროსი ასაკის ახალგაზრდებმა. ისიც ხაზგასასმელია, რომ რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებში თანამედროვე ტექნოლოგიებით ზედმეტად გატაცება ერთ-ერთ ყველაზე გავრცელებულ სარისკო ქცევად გამოიკვეთა (4.1 ქულა).

დასაქმება

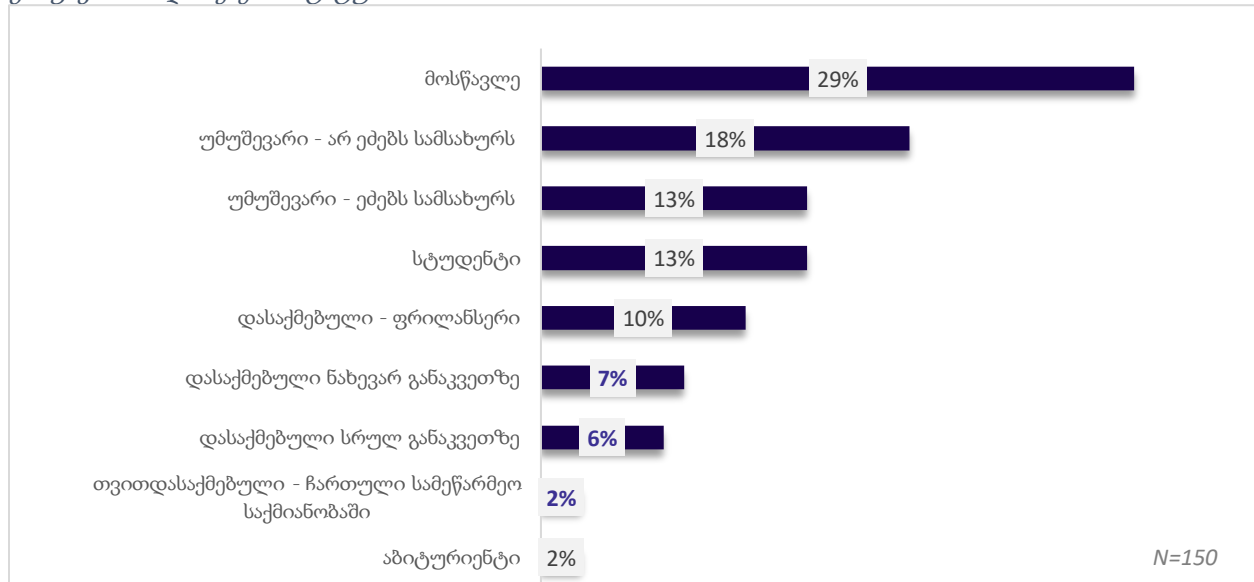
მართალია, თვისებრივი კვლევის ფარგლებში ახალგაზრდებისთვის ყველაზე მწვავე პრობლემად *დასაქმება* არ გამოკვეთილა და აღინიშნა, რომ ეს პრობლემა არა მხოლოდ მუნიციპალიტეტისთვის, არამედ მთელი ქვეყნისთვის, მაგრამ თუ რაოდენობრივი კვლევის შედეგებს ვნახავთ, ის, რა საკითხებიც განსაკუთრებით პრობლემურად დასახელდა სწორედ დასაქმებასთანაა კავშირში.

გამოკითხულთა ყველაზე დიდი წილი მიიჩნევს, რომ დასაქმებაა სწორედ ის გამოწვევა, რომელიც ყველაზე მნიშვნელოვანია მოგვარდეს ახალგაზრდებისთვის (54%). ამასთან, სტაჟირების პროგრამებზე ხელმისაწვდომობას (21%) და პროფესიული გადამზადების კურსებზე ხელმისაწვდომობას (20%) მიიჩნევს მნიშვნელოვან მოსაგვარებელ პრობლემად ათიდან ორი გამოკითხული. უნდა აღინიშნოს, რომ სტაჟირების პროგრამებზე ხელმისაწვდომობის მნიშვნელობა, ისევე როგორც კარიერული დაგეგმვის სერვისზე ხელმისაწვდომობა გამოიკვეთა თვისებრივი კვლევის ფარგლებშიც. აღინიშნა, რომ მნიშვნელოვანია ისეთი სერვისების შეთავაზება ახალგაზრდებისთვის, რაც მათ გააცნობს სხვადასხვა პროფესიას და ასევე მიაწოდებს ინფორმაციას შრომის ბაზარზე არსებული მოთხოვნის თაობაზე. კარიერული დაგეგმვის სერვისის ხელმისაწვდომობის მნიშვნელობას გამოკითხულთა 14%-იც აფიქსირებს.

თუ გამოკითხულთა დასაქმების მაჩვენებელს ვნახავთ, აღმოჩნდა, რომ სრულ განაკვეთზე დასაქმებულია მხოლოდ 6%, 7% კი - ნახევარ განაკვეთზე. თვითდასაქმებულთა რიცხვი, ვინც

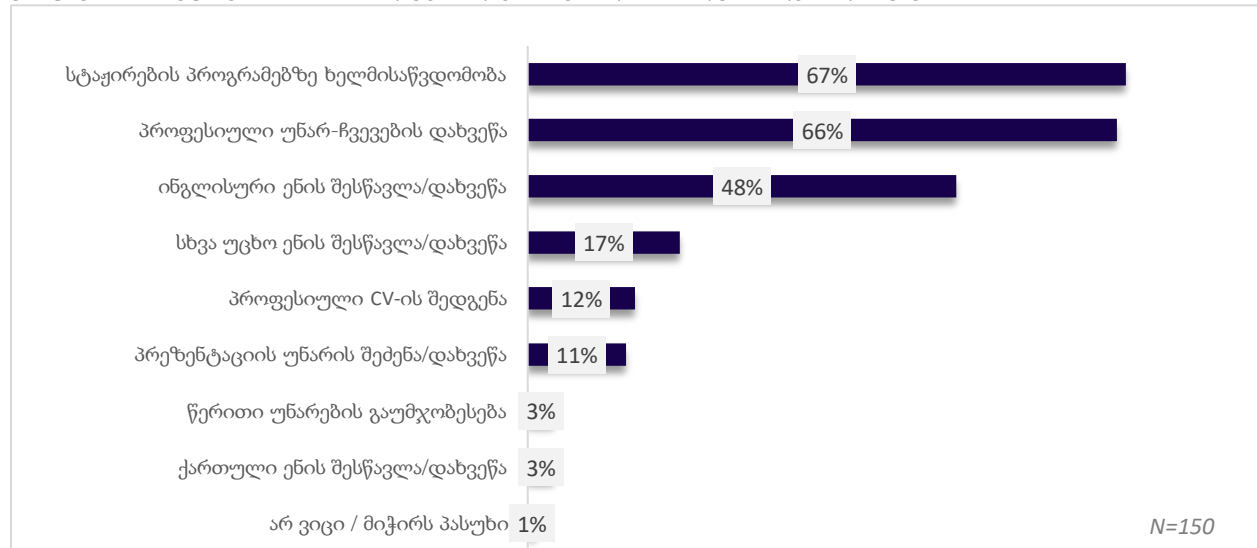
სამეწარმეო საქმიანობაშია ჩართული მინიმალურია (2%), ფრილანსერია ათიდან ერთი გამოკითხული (10%). ამასთან, 18% უმუშევარია, რომელიც არ ეძებს სამსახურს, 13% კი - უმუშევარია, რომელიც სამსახურს ეძებს.

გრაფიკი # 10. დასაქმების სტატუსი

მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების დასაქმება ფასდება როგორც რთული (29%) ან ძალიან რთული (35%). ამასთან, დიდი უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ სამუშაო ადგილების არსებობაა ის მთავარი ფაქტორი, რაც დასაქმებას შეუწყობდა ხელს (68%) საჩხერის მუნიციპალიტეტში. რაც შეეხება იმ ფაქტორებს, რაში მხარდაჭერაც ახალგაზრდებს მუნიციპალიტეტში განსაკუთრებით დაეხმარებოდა დასაქმებაში, ორი უმთავრესი ფაქტორი იკვეთება. კერძოდ, სტაჟირების პროგრამებსა და სამუშაო გამცდილების დაგროვების შესაძლებლობებზე ხელმისაწვდომობის არსებობა (67%) და პროფესიული უნარ-ჩვევების დაუფლებაში (66%) მხარდაჭერა. ამასთან, გამოკითხულთა ნახევარი თვლის, რომ ინგლისური ენის შესწავლა/დახვეწაში მხარდაჭერაა ის, რაც ახალგაზრდებს დასაქმებაში დაეხმარებოდა მათ მუნიციპალიტეტში (48%).

გრაფიკი # 11. შეფასება, რაში მხარდაჭერა დაეხმარებოდათ ახალგაზრდებს დასაქმებაში

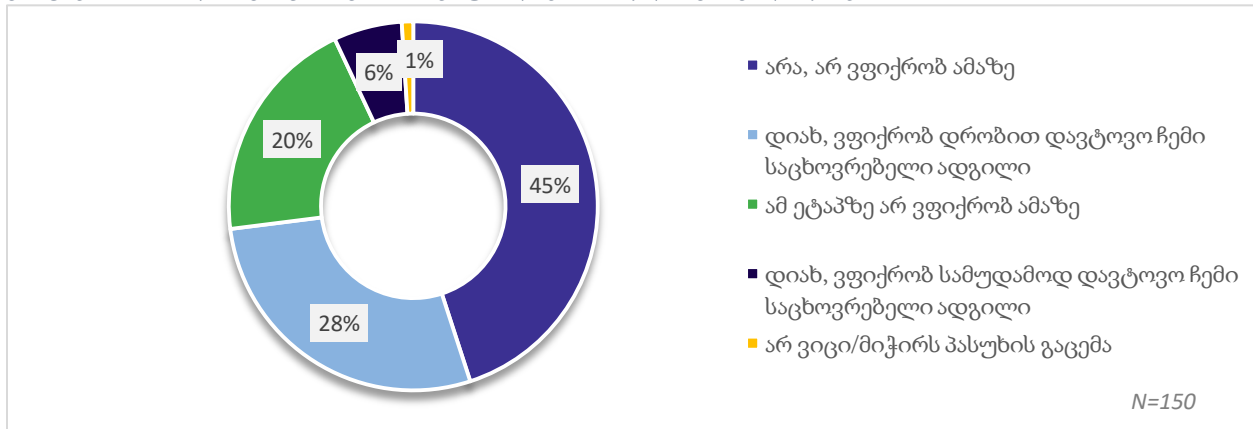

მიგრაცია

საინტერესოა ასევე კვლევის მონაწილეთა მიერ მიგრაციასთან დაკავშირებული საკითხების შეფასება. იმას, რომ აქტივობები ახალგაზრდებისთვის ძირითადად სასკოლო ასაკზე გათვლილი, იმით აიხსნა, რომ მიგრაციის გამო მუნიციპალიტეტში უფროსი ასაკის ახალგაზრდების რიცხვი მინიმალურია.

როგორც რაოდენობრივი კვლევის შედეგები მოწმობს, უახლოესი 2-3 წლის პერსპექტივაში შიდა მიგრაციაზე არ ფიქრობს გამოკითხულთა 45%, ამ ეტაპზე კი აღნიშნულზე არ ფიქრობს რესპონდენტთა მეხუთედი (20%). შიდა მიგრაციის განზარხვის არსებობას და დროებით საცხოვრებელი ადგილის დატოვებას რესპონდენტთა 28% აფიქსირებს და მათი მთავარი მოტივაცია უკეთეს განათლებაზე ხელმისაწვდომობას, ასევე დასაქმების უკეთეს შესაძლებლობას უკავშირდება.

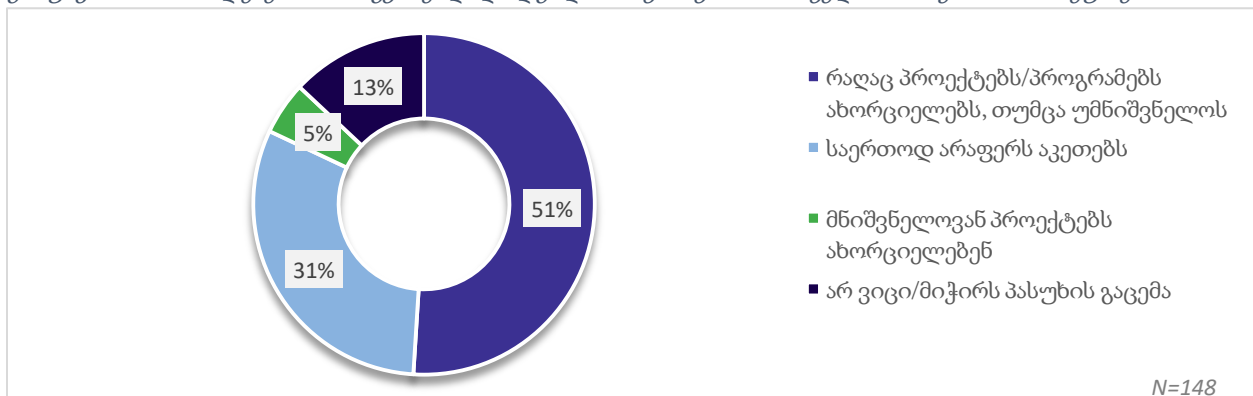
გრაფიკი # 12. შიდა მიგრაციის განზრახვა უახლოესი 2-3 წლის გათვალისწინებით

უახლოესი 2-3 წლის გათვალისწინებით გარე მიგრაციის და ქვეყნის დატოვების განზრახვა არ აქვს გამოკითხულთა 73%-ს. მათი რიცხვი კი, ვინც ქვეყნის დროებით დატოვებას ფიქრობს 13%-ია. გარე მიგრაციის შემთხვევაში, მთავარი მოტივატორი დასაქმების უკეთესი შესაძლებლობა, ასევე უკეთესი ცხოვრების პირობებია.

მართალია, პრობლემების მოგვარებაზე მთავარ პასუხისმგებლად ადგილობრივ თვითმმართველობას, რიგ შემთხვევებში კი, ცენტრალურ ხელისუფლებას ასახელებენ ახალგაზრდები, თუმცა საკუთარ როლსაც ხედავენ აღნიშნულში. ეს უკანასკნელი კი, პირველ რიგში, პრობლემების გაქურებას გულისხმობს. იმის შეფასება კი, რა კეთდება ამჟამად ადგილობრივი ხელისუფლების მიერ პრობლემების მოსაგვარებლად, ნეიტრალურია. გამოკითხულთა ნახევარი (51%) მიიჩნევს, რომ ადგილობრივი ხელისუფლება რაღაც პროექტებს/პროგრამებს ახორციელებს, თუმცა უმნიშვნელოს და ამასთან, მესამედის შეფასებით, თვითმმართველობა საერთოდ არაფერს აკეთებს პრობლემების მოსაგვარებლად (31%).

გრაფიკი # 13. პრობლემების მოსაგვარებლად ადგილობრივი თვითმმართველობის საქმიანობის შეფასება

მიუხედავად გამოწვევებისა, ახალგაზრდების განწყობები მომავალთან დაკავშირებით საჩხერის მუნიციპალიტეტში პოზიტიურია. ყველაზე ოპტიმისტურია 10 წლის შემდეგ საკუთარი სოციო-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასება (79%). რაც შეეხება მუნიციპალიტეტისა (56%) და ქვეყნის (55%) მდგომარეობის შეფასებას, ის ნაკლებად, თუმცა მაინც უფრო ოპტიმისტურია.

გრაფიკი # 14. შეფასება 10 წლის შემდეგ სოციო-ეკონომიკური მდგომარეობის პირადად მათი, მუნიციპალიტეტისა და ქვეყნის კონტექსტში

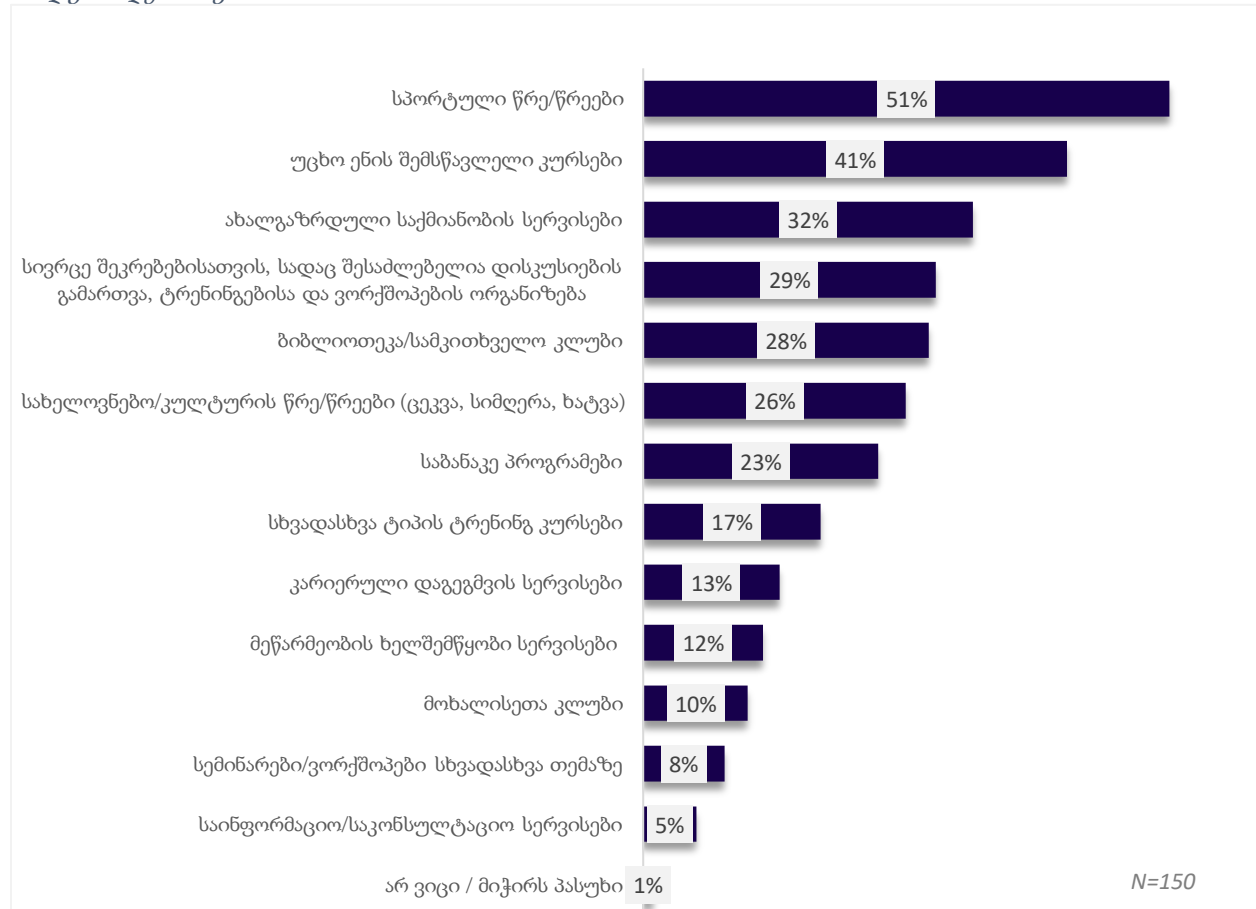
ამასთანავე, გამოკითხულთა მიერ პოზიტიურად ფასდება საკუთარი როგორც ფიზიკური (4.0 ქულა მაქსიმალური 5-დან), ასევე ფსიქიკური (4.1 ქულა) მდგომარეობა. ამასთან, ყველა ფაქტორის გათვალისწინებით, ამ ეტაპზე საკუთარი ცხოვრებით კმაყოფილებაც მაღალია და მაქსიმალური 7-დან 5.5 ქულითაა შეფასებული.

1.5. სასურველი აქტივობები

თვისებრივი კვლევის ფარგლებში სასურველ აქტივობებს შორის საჩხერის მუნიციპალიტეტში რამდენიმე გამოიკვეთა. კერძოდ, იმის გათვალისწინებით, რომ ჩართულობა დაბალია, რის ერთ-ერთ განმაპირობებლადაც სკოლებში სამოქალაქო განათლების სწავლებისადმი ნაკლები ყურადღებაც სახელდება, ახალგაზრდებმა სასურველად დაასახელეს სამოქალაქო მიმართულებით ტრენინგების კურსის შეთავაზება სხვადასხვა ასაკობრივი ჯგუფისთვის. ასევე, სასურველად დასახელდა სხვადასხვა საკითხზე საგანმანათლებლო ტრენინგების შეთავაზება.

ის, რომ სხვადასხვა ტიპის ტრენინგზე ხელმისაწვდომობის არსებობა მნიშვნელოვანია ახალგაზრდებისთვის რაოდენობრივმა კვლევამაც გამოავლინა. აღნიშნულზე გამოკითხულთა 17%-მა მიუთითა.

გრაფიკი # 15. სერვისები, რომლებზეც ხელმისაწვდომობის არსებობაა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ახალგაზრდებისთვის

თვისებრივი კვლევის ფარგლებში ასევე გამოიკვეთა ფსიქოლოგის სერვისზე ხელმისაწვდომობის არსებობის მნიშვნელობა. ასევე პარკებისა და სკვერების მოწყობის მნიშვნელობა. ამასთან, სასურველად დასახელდა გართობისათვის სივრცეების მოწყობა. ასევე, სასურველ აქტივობებს შორის თვისებრივი კვლევის ფარგლებში დასახელდა სტაჟირებისა და სამუშაო გამოცდილების დაგროვების შესაძლებლობის შეთავაზება ახალგაზრდებისთვის.

თუ რაოდენობრივი კვლევის შედეგებს ვნახავთ, აქ ცალსახად იკვეთება დასახლებაში სპორტულ წრეებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მნიშვნელობა, რაზეც გამოკითხულთა ნახევარი მიუთითებს (51%). ამასთან, მნიშვნელოვანია ინგლისური ენის

შემსწავლელ კურსებზე ხელმისაწვდომობა (41%), რაც დასაქმებასთანაა დაკავშირებული. ახალგაზრდული საქმიანობის სერვისებს მნიშვნელოვნად გამოკითხულთა 32%, შეკრებებისთვის სივრცეებს კი - 29% ასახელებს. საგულისხმოა ისიც, რომ ბიბლიოთეკის/სამკითხველო კლუბის დასახლებაში არსებობაც მნიშვნელოვანია გამოკითხულთა მესამედისთვის (28%).

თუ ამ მონაცემებს ვნახავთ, ცალსახაა, რომ გარდა გართობისა და დასვენების, ახალგაზრდების საჭიროებები დასაქმებასა და არაფორმალურ განათლებას უკავშირდება. ამაზე მეტყველებს, უცხო ენის შემსწავლელ კურსებზე, ასევე კარიერული დაგეგმვის სერვისზე (13%) თუ მეწარმეობის ხელშემწყობ სერვისზე (12%) ხელმისაწვდომობის არსებობის მნიშვნელობაზე მითითება, ერთი მხრივ. ამასთან, შეკრებებისთვის სივრცეებთან ერთად, მოთხოვნა ტრენინგ კურსებზე (17%), სემინარებსა და ვორქშოპებზე (8%), არაფორმალურ განათლებაზე მოთხოვნასთან ერთად, დასაქმებისთვის უკეთესი შესაძლებლობების გაჩენასაც მოიაზრებს.²

² დეტალური თვისებრივი ანგარიში, ასევე სრული გრაფიკული ანგარიში შესაბამისი მიგნებებითა და რეკომენდაციებით წარმოდგენილია შესაბამისი დოკუმენტების სახით.